

UTKAST

FORSKRIFT OM RAMMER FOR VANNFORVALTNINGEN

Fastsatt av Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet xx. xx 2006 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 87 §§ 6, 19-1 og 19-2 og lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) §§ 9 og 65, jf. EØS-avtalen vedlegg ... nr. ... (direktiv (EF) 2000/60).

Del 1 Innledende bestemmelser	2
Del 2 Miljømål og kunnskapsgrunnlag	4
Del 3 Planlegging i vannregionene	9
Del 4 Avsluttende bestemmelser	15
Vedlegg I Vannregioner	16
Vedlegg II Karakterisering	21
1. Overflatevann.....	21
2. Grunnvann	28
Vedlegg III Økonomisk analyse	31
Vedlegg IV Beskyttede områder	32
Vedlegg V Klassifisering og overvåking	33
1. Overflatevann.....	33
2. Grunnvann	76
Vedlegg VI Liste over tiltak som skal tas med i tiltaksprogrammene	83
Vedlegg VII Krav til forvaltningsplaner i vannregionene	84
Vedlegg VIII Prioriterte stoffer	87

Del 1 Innledende bestemmelser

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 87 §§ 6, 19-1 og 19-2 og lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) §§ 9 og 65, jf. EØS-avtalen vedlegg ... nr. ... (direktiv (EF) 2000/60).

Kap. 1 Formål, definisjoner mv.

§ 1 (formål)

Formålet med denne forskriften er å

- a) gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene,
- b) sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og
- c) sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet.

§ 2 (vedlegg)

Vedleggene til forskriften gjelder som en del av forskriften.

§ 3 (definisjoner)

I denne forskrift menes med:

- a) Vannforekomst: En avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel en sjø, tjern, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller et avgrenset volum grunnvann i et eller flere grunnvannsmagasin.
- b) Overflatevann: Innlandsvann, brakkvann og kystvann, unntatt grunnvann. Når det gjelder kjemisk tilstand, regnes alt vann ut til den ytre grensen for territorialfarvannet som overflatevann.
- c) Grunnvann: Vann under jordens overflate i mettet sone i undergrunnen og som er i direkte kontakt med jordoverflaten og underliggende jordlag.
- d) Brakkvann: Den del av overflatevannet der ferskvann og saltholdig sjøvann blandes til en vanntype som er litt saltholdig, men som for øvrig preges klart av ferskvannstilførselen.
- e) Kystvann: Saltvann fra grunnlinjen og inntil der overgangsvannet begynner.

- f) Drikkevann: Som definert i forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) § 3.
- g) Økologisk tilstand: Uttrykk for den strukturelle og funksjonelle tilstanden til økosystemet i en overflatevannforekomst, basert på klassifiseringen i vedlegg V.
- h) Kjemisk tilstand: Uttrykk for den kjemiske tilstanden i en overflatevannforekomst eller grunnvannsforekomst, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V og for overflatevannforekomster også forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 17.
- i) Kvantitativ tilstand: Uttrykk for i hvilken grad en grunnvannsforekomst er påvirket av direkte eller indirekte uttak.
- j) Prioriterte stoffer: Stoffer som er oppført på listen i vedlegg VIII.
- k) Prioriterte farlige stoffer: Stoffer som er identifisert som prioriterte farlige stoffer på listen i vedlegg VIII.
- l) Nedbørfelt: Landareal med avrenning av overflatevann gjennom én eller flere innsjøer, bekker eller elver, og som leder vannet ut til ett sted i annen elv, innsjø, fjord eller i hav.
- m) Vannregion: Ett eller flere tilstøtende nedbørfelt med tilhørende grunnvann og kystvann som er satt sammen til en hensiktsmessig forvaltningsenhet.
- n) Vannområde: Del av vannregion som består av flere, ett enkelt eller deler av nedbørfelt som er satt sammen til en hensiktsmessig forvaltningsenhet.
- o) Beskyttet område: Område som skal inngå i registeret som skal opprettes i henhold til § 17 og vedlegg IV.
- p) Hydromorfologiske egenskaper: Vannets strøningsmønster og temperatur, samt bunnens og breddens form og beskaffenhet.

Del 2 Miljømål og kunnskapsgrunnlag

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 87 §§ 6, 19-1 og 19-2 og lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) §§ 9 og 65, jf. EØS-avtalen vedlegg ... nr. ... (direktiv (EF) 2000/60).

Kap. 2 Rammer for fastsettelse av miljømål

§ 4 (miljømål for overflatevann)

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha god økologisk og kjemiske tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V, og når det gjelder kjemisk tilstand også oppfylle kravene i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 17.

For vannforekomster som utpekes som kunstige eller sterkt modifiserte gjelder de særlige målene som følger av § 5.

§ 5 (miljømål for kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster)

En vannforekomst kan utpekes som kunstig eller sterkt modifisert når følgende vilkår er oppfylt:

a) de endringer i vannforekomstens hydromorfologiske egenskaper som er nødvendige for å oppnå god økologisk tilstand, ville ha vesentlige negative innvirkninger på

(i) miljøet generelt,

(ii) skipsfart, havneanlegg eller fritidsaktiviteter,

(iii) aktiviteter som krever magasinering av vann, for eksempel drikkevannsforsyning, elektrisitetsproduksjon eller vanning,

(iv) vassdragsregulering, flomvern, drenering, eller

(v) annen tilsvarende viktig bærekraftig virksomhet,

og

b) de samfunnsnyttige formålene den kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten tjener, på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Tilstanden i kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster skal beskyttes og forbedres med sikte på at vannforekomstene skal ha godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand, i samsvar med klassifiseringen vedlegg V.

§ 6 *(miljømål for grunnvann)*

Tilstanden i grunnvann skal beskyttes, forbedres og gjenopprettes og balansen mellom uttak og tilførsel sikres med sikte på at vannforekomstene skal ha god kjemisk og kvantitativ tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V.

§ 7 *(miljømål for beskyttede områder)*

For beskyttede områder skal i tillegg de særskilte målsettinger som er fastsatt i eller i medhold av gjeldende lover og forskrifter oppfylles.

§ 8 *(miljømål for prioriterte stoffer)*

Utslipp av prioriterte stoffer skal unngås eller gradvis reduseres. Utslipp av prioriterte farlige stoffer skal stanses.

§ 9 *(frister for å nå miljømålene)*

Målene i §§ 4-7 skal i utgangspunktet nås innen seks år etter at første forvaltningsplan har trådt i kraft. Hvis vesentlige kostnader eller andre tungtveiende hensyn vanskeliggjør oppfyllelse av miljømålene innen fristen i første punktum, kan det for vannområder som tas med i første planperiode, jf. § 29, likevel besluttes at fristen for å nå målsettingene utsettes til neste planperiode.

Tiltak for å nå målene i § 8 skal iverksettes umiddelbart. Målsettingen i § 8 annet punktum skal nås senest innen utgangen av 2020.

§ 10 *(utsatte frister for å nå miljømålene)*

Fristen i § 9 første ledd kan forlenges med inntil 12 år, forutsatt at:

- a) minst ett av følgende forhold gjør seg gjeldende:
 - (i) forbedringene kan av tekniske årsaker ikke gjennomføres innen fristen i § 9 første ledd,
 - (ii) det ville være uforholdsmessig kostnadskrevende å gjennomføre forbedringen innen fristen i § 9 første ledd, eller

(iii) det foreligger slike naturforhold at en forbedring av vannforekomsten innen fristen i

§ 9 første ledd ikke lar seg gjøre,

og

b) det ikke forekommer ytterligere forringelse av tilstanden i den berørte vannforekomsten.

Ytterligere fristforlengelse ut over det som følger av første ledd, kan bare skje dersom det foreligger slike naturforhold at oppfyllelse av målene i §§ 15-18 ikke lar seg gjøre.

§ 11 (mindre strenge miljømål)

Når en vannforekomst er så påvirket av menneskelig virksomhet at det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå målene i §§ 4-7, kan det fastsettes mindre strenge miljømål forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

a) de miljømessige og samfunnsøkonomiske behov som denne menneskelige virksomheten tjener, ikke uten uforholdsmessige kostnader kan oppfylles på andre måter som er miljømessig vesentlig gunstigere,

b) det sikres en høyest mulig tilstand for overflatevann og grunnvann gitt de store påvirkningene som er til stede, og

c) det ikke forekommer ytterligere forringelse av tilstanden i den berørte vannforekomsten.

§ 12 (midlertidige endringer/force majeure)

Tilstanden i vannforekomstene kan midlertidig forringes på grunn av naturlige omstendigheter eller force majeure som ikke med rimelighet kunne forutses.

Alle praktisk gjennomførbare tiltak skal treffes for å forhindre ytterligere forringelse av tilstanden og for å unngå forringelse av tilstanden i andre vannforekomster som ikke er berørt av disse omstendighetene.

§ 13 (ny aktivitet eller nye inngrep)

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at målene i §§ 4-7 ikke nås, eller at tilstanden forringes, dersom:

a) dette enten skyldes

i) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller

ii) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra høy tilstand til god tilstand,

og

b) følgende vilkår er oppfylt:

i) alle praktisk mulige tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,

ii) samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og

iii) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan av tekniske årsaker eller urimelige kostnader ikke oppnås gjennom andre inngrep som har vesentlig mindre miljøkonsekvenser.

§ 14 (forholdet til andre miljømålsbestemmelser)

Hvis det i eller i medhold av annet regelverk er fastsatt strengere krav, utslippsgrenser, utfasingsmål eller lignende enn det som følger av denne forskriften, skal det strengeste kravet legges til grunn.

§ 15 (forholdet til forvaltningsplan)

Dersom det bestemmes at en vannforekomst regnes som kunstig eller sterkt modifisert, det fastsettes utsatte frister, mindre strenge miljømål, det forekommer midlertidige endringer/force majeure eller det er planlagt ny aktivitet eller nye inngrep, skal begrunnelsen for dette tas inn i forvaltningsplanen, jf. § 26. Dersom det fastsettes utsatte frister, skal forvaltningsplanen i tillegg angi den forventede tidsplanen for gjennomføring og en oppsummering av hvilke tiltak som er nødvendig for å nå miljømålene. Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i neste forvaltningsplan.

Kap. 3 Karakterisering og overvåkning m.m.

§ 16 (karakterisering, vurdering av miljøpåvirkning og økonomisk analyse)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget innen utgangen av 2007 sørge for at

- a) vannforekomstene er identifisert, karakterisert og analysert i samsvar med vedlegg II,
- b) betydningen av menneskeskapte påvirkninger av vannforekomstene er vurdert og
- c) en økonomisk analyse er utarbeidet i samsvar med vedlegg III.

Analysene og vurderingene skal revurderes og om nødvendig oppdateres senest innen to år før nytt tiltaksprogram og ny forvaltningsplan skal tre i kraft.

§ 17 *(register over beskyttede områder)*

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget innen utgangen av 2009 sørge for at det opprettes et register over beskyttede områder i samsvar med vedlegg IV.

Registeret over beskyttede områder skal løpende vurderes og oppdateres.

§ 18 *(registrering og overvåking av drikkevann)*

Alle vannforekomster innenfor vannregionen som brukes til uttak av drikkevann og hvor uttaket er mer enn 10 m³ vann per dag i gjennomsnitt eller betjener flere enn 50 personer, skal registreres i samsvar med vedlegg IV. Dette gjelder også vannforekomster som er tiltenkt slik bruk i fremtiden.

Vannforekomster som har et uttak på mer enn 100 m³ drikkevann per dag skal overvåkes i samsvar med vedlegg V og kravene i drikkevannsforskriften.

§ 19 *(overvåkingsprogram)*

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget sørge for at det innen utgangen av 2007 foreligger tilstrekkelige regionale programmer som sammen med øvrige overvåkingsaktiviteter gir en helhetlig overvåking av tilstanden i vannforekomstene.

Programmene skal omfatte økologiske og kjemiske, samt relevante kvantitative og fysiske parametere i vannforekomstene, i samsvar med vedlegg V.

§ 20 *(utsatt gjennomføring i første planperiode)*

For vannområder som det i henhold til § 29 ikke planlegges for i første planperiode, kan fristen for å gjennomføre oppgavene angitt i § 16 utsettes til senest utgangen av 2009 og oppgavene i § 19 til senest utgangen av 2011.

Del 3 Planlegging i vannregionene

Fastsatt med hjemmel i Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 87 §§ 6, 19-1 og 19-2, jf. EØS-avtalen vedlegg ... nr. ... (direktiv (EF) 2000/60).

Kap. 4 Vannregioner og vannregionmyndigheter

Alternativ 1:

§ 21 (vannregioner)

Landet er delt inn i følgende vannregioner, jf. nærmere angivelse i vedlegg I, med følgende vannregionmyndighet i den enkelte region:

1. Glommaregionen: Fylkesmannen i Østfold
2. Osloregionen: Fylkesmannen i Oslo og Akershus
3. Buskerud/Vestfold-regionen: Fylkesmannen i Buskerud
4. Telemarksregionen: Fylkesmannen i Telemark
5. Agderregionen: Fylkesmannen i Vest-Agder
6. Rogalandsregionen: Fylkesmannen i Rogaland
7. Hordalandsregionen: Fylkesmannen i Hordaland
8. Sogn og Fjordane-regionen: Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
9. Møre og Romsdalregionen: Fylkesmannen i Møre og Romsdal
10. Sør-Trøndelagsregionen: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
11. Nord-Trøndelagsregionen: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
12. Nordlandsregionen: Fylkesmannen i Nordland
13. Tromsregionen: Fylkesmannen i Troms
14. Finnmarksregionen: Fylkesmannen i Finnmark

Alternativ 2:**§ 21 (vannregioner)**

Landet er delt inn i følgende vannregioner, jf. nærmere angivelse i vedlegg I, med følgende vannregionmyndighet i den enkelte region:

1. Vannregion Øst: Fylkesmannen i Østfold
2. Vannregion Sør: Fylkesmannen i Telemark
3. Vannregion Vest: Fylkesmannen i Hordaland
4. Vannregion Midt: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
5. Vannregion Nord: Fylkesmannen i Troms

§ 22 (vannregionmyndighetens ansvar)

Vannregionmyndigheten skal koordinere arbeidet med å gjennomføre oppgavene som følger av forskriften i den enkelte vannregion. Arbeidet skal skje i nært samarbeid med vannregionutvalget.

§ 23 (vannregionutvalg)

Vannregionmyndigheten skal innenfor den enkelte vannregion opprette et vannregionutvalg under ledelse av vannregionmyndigheten. Vannregionutvalget skal være sammensatt av representanter for berørte sektormyndigheter, fylkesmannsembeter, fylkeskommuner og kommuner. Representanter for berørte rettighetshavere og private og allmenne brukerinteresser skal være nært knyttet til vannregionutvalget gjennom en referansegruppe.

Sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner har innenfor sine ansvarsområder ansvar for å utrede forslag til tiltak, samt å utrede premissene for fastsettelse av miljømål, jf. kap. 2 og vedlegg V.

Kap. 5 Miljømål, tiltaksprogram og forvaltningsplan**§ 24 (miljømål)**

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget fastsette miljømål for den enkelte vannforekomst.

Miljømålene skal fastsettes i samsvar med bestemmelsene i kap. 2 og i overensstemmelse med de føringer som er gitt på rikspolitisk nivå og gjennom rikspolitiske retningslinjer gitt i

medhold av plan- og bygningslovens § 17-1. Fastsettingen skal ta utgangspunkt i gjennomførte karakteriseringer og analyser, jf. § 16.

§ 25 (tiltaksprogram)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget sørge for at det foreligger et tiltaksprogram for den enkelte vannregion. Tiltaksprogrammene skal være sektorovergripende og skal bygge på gjennomførte analyser og vurderinger. Tiltaksprogrammene skal være i overensstemmelse med de føringer som er gitt på rikspolitisk nivå og gjennom rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven § 17-1.

Tiltaksprogrammet skal omfatte alle relevante tiltak som skal bidra til å oppfylle miljømålene, herunder:

- a) tiltak til beskyttelse og forbedring av tilstanden i vannforekomstene i henhold til regelverk angitt i vedlegg VI,
- b) tiltak som skal bidra til en effektiv vannforvaltning, der det tas hensyn til analysen som er gjennomført i samsvar med § 16,
- c) tiltak for å ivareta behov for og krav til drikkevann og annen vannforsyning, beskytte drikkevannskilder og redusere behovet for vannbehandling til drikkevannsformål,
- d) tiltak for å sikre gradvis reduksjon og om relevant opphør av utslipp og annen tilførsel av prioriterte stoffer,
- e) kontroll med uttak av ferskvann og grunnvann og magasinering av overflatevann, samt med kunstig infiltrasjon for å gjenoppbygge eller øke grunnvannstanden,
- f) kontroll med, forebygging av og om relevant forbud mot utslipp fra punktkilder og diffuse kilder som kan forårsake forurensning i vann,
- g) tiltak for å sikre at de hydromorfologiske forholdene oppfyller kravene til tilstand i vannforekomstene.

Det skal foreligge overslag over kostnadene ved og angivelse av det rettslige grunnlaget for å gjennomføre de tiltak som inngår i tiltaksprogrammet.

Vedtak om gjennomføring av enkelttiltak som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning.

Dersom resultatet av overvåking eller andre data indikerer at tiltaksprogrammet ikke er tilstrekkelig for å oppnå ønsket tilstand i vannforekomstene, skal programmet oppdateres.

Første tiltaksprogram skal foreligge senest innen utgangen av 2009 og skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år. Tiltakene skal være operative senest tre år etter at de er tatt inn i tiltaksprogrammet.

§ 26 (forvaltningsplan)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide utkast til forvaltningsplan for vannregionen, i samsvar med vedlegg VII.

Forvaltningsplanen skal blant annet

- a) angi miljømål for vannforekomstene i samsvar med forskriftens kap. 2 og vedlegg V,
- b) sammenfatte karakteristika og menneskeskapte påvirkninger i vannregionen,
- c) gi en oversikt over beskyttede områder,
- d) gjøre rede for overvåking og resultatene av denne, og
- e) sammenfatte tiltaksprogrammet.

Forvaltningsplanen kan suppleres med mer detaljerte programmer og planer for deler av vannregionen, sektorer, problemer eller typer vann.

Vannregionmyndigheten skal arbeide for at det oppnås enighet om utkast til forvaltningsplan i vannregionutvalget. Eventuell uenighet kan kreves gjengitt i planutkastet. Ved behov kan spørsmål også kreves avklart på sentralt nivå.

Departementet kan gi nærmere retningslinjer om utforming av forvaltningsplaner og om frist for å oversende planutkastet til berørte fylkesting.

§ 27 (deltakelse, offentlig informasjon og høring)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget tilrettelegge for at alle interesserte gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av denne forskriften og særlig ved utarbeidelse, revisjon og oppdatering av forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer. På forespørsel skal det gis adgang til bakgrunnsdokumenter og opplysninger som er brukt ved utarbeidelsen av forvaltningsplaner, i samsvar med lov om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) og lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven). Meroffentlighet bør praktiseres.

Vannregionmyndigheten skal sørge for at

- a) framdriftsplan og arbeidsprogram for utarbeidelse av forvaltningsplan sendes på offentlig høring senest tre år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft,
- b) foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltningen i en vannregion sendes på offentlig høring senest to år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft, og
- c) utkast til forvaltningsplan sendes på offentlig høring senest ett år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft.

Høringsfristen skal være minst 6 måneder.

§ 28 *(vedtak av forvaltningsplaner)*

Forvaltningsplanen skal vedtas som fylkesdelplan etter plan- og bygningsloven, jf. plan og bygningsloven § 19-4.

Vannregionmyndigheten oversender utkastet til forvaltningsplan for vannregionen til berørte fylkeskommuner. Planen skal behandles i de fylkesting hvis område blir berørt.

Forvaltningsplanen skal legges fram for Kongen til godkjenning. I oversendelsen til departementet skal det fremgå om det er gjort endringer i forhold til planutkastet og begrunnelsen for eventuelle endringer. I samband med godkjenning kan Kongen fastsette slike endringer i planen som finnes påkrevd ut fra hensynet til rikspolitiske interesser.

Forvaltningsplanen skal godkjennes første gang senest innen utgangen av 2009 og skal deretter revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år.

Godkjente forvaltningsplaner skal legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen.

§ 29 *(første planperiode)*

For første planperiode, som løper fra første tiltaksprogram og forvaltningsplan trer i kraft innen utgangen av 2009 og fram til utgangen av 2015, kan vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget beslutte at tiltaksprogrammet og forvaltningsplanen bare skal omfatte utvalgte vannområder innenfor vannregionen. Første planperiode skal minst omfatte alle nedbørfelt som strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium, og ellers utvalgte vannområder der en foreløpig vurdering tilsier at det foreligger betydelige miljøutfordringer eller brukerkonflikter. Første planperiode skal minst omfatte ett vannområde i hver vannregion. Departementet kan gi nærmere retningslinjer om første planperiode.

Kap. 6 Internasjonalt samarbeid

§ 30 *(internasjonale vannregioner innenfor EØS-området)*

Når et nedbørfelt strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium, skal den aktuelle vannregionen defineres som en internasjonal vannregion. Vannregionmyndigheten skal samarbeide med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørfeltet.

Vannregionmyndigheten skal sørge for å utveksle relevant informasjon med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten. Tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner for det berørte nedbørfeltet skal så vidt mulig være samsvarende i de tilgrensende EØS-statene.

Reglene om offentlig informasjon og høring gjelder i denne forbindelse tilsvarende overfor den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten.

§ 31 (*internasjonalt samarbeid utenfor EØS-området*)

Når et nedbørfelt strekker seg utenfor EØS-området, skal det tas initiativ til internasjonalt samarbeid med sikte på å oppnå ønsket miljøtilstand for hele nedbørfeltet.

Del 4 Avsluttende bestemmelser

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 9, Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 87 §§ 6, 19-1 og 19-2 og lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) §§ 9 og 65, jf. EØS-avtalen vedlegg ... nr. ... (direktiv (EF) 2000/60).

Kap. 7 Endringer, ikrafttredelse

§ 32 *(endring av forskriften)*

Forskriftens del 1, 2 og 4 kan endres av Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet. Forskriftens del 3 kan endres av Miljøverndepartementet.

Vedlegg VIII kan endres av Statens forurensningstilsyn.

§ 33 *(ikrafttredelse)*

Denne forskrift trer i kraft xx.xx 2006.

VEDLEGG I VANNREGIONER

Vannregionene omfatter 247 vannområder som drenerer til norsk hav og 15 vannområder som drenerer til Finland og Sverige. Vannregionene omfatter vassdragene med grunnvann og tilhørende kystområde som vist i tabell 1 nedenfor.

Forslaget til inndeling i vannregioner er også vist i figur 1. Vannregionene er i de marine områdene avgrenset til grunnlinja og inntil der brakkvannet begynner og til riksgrensen mot våre naboland.

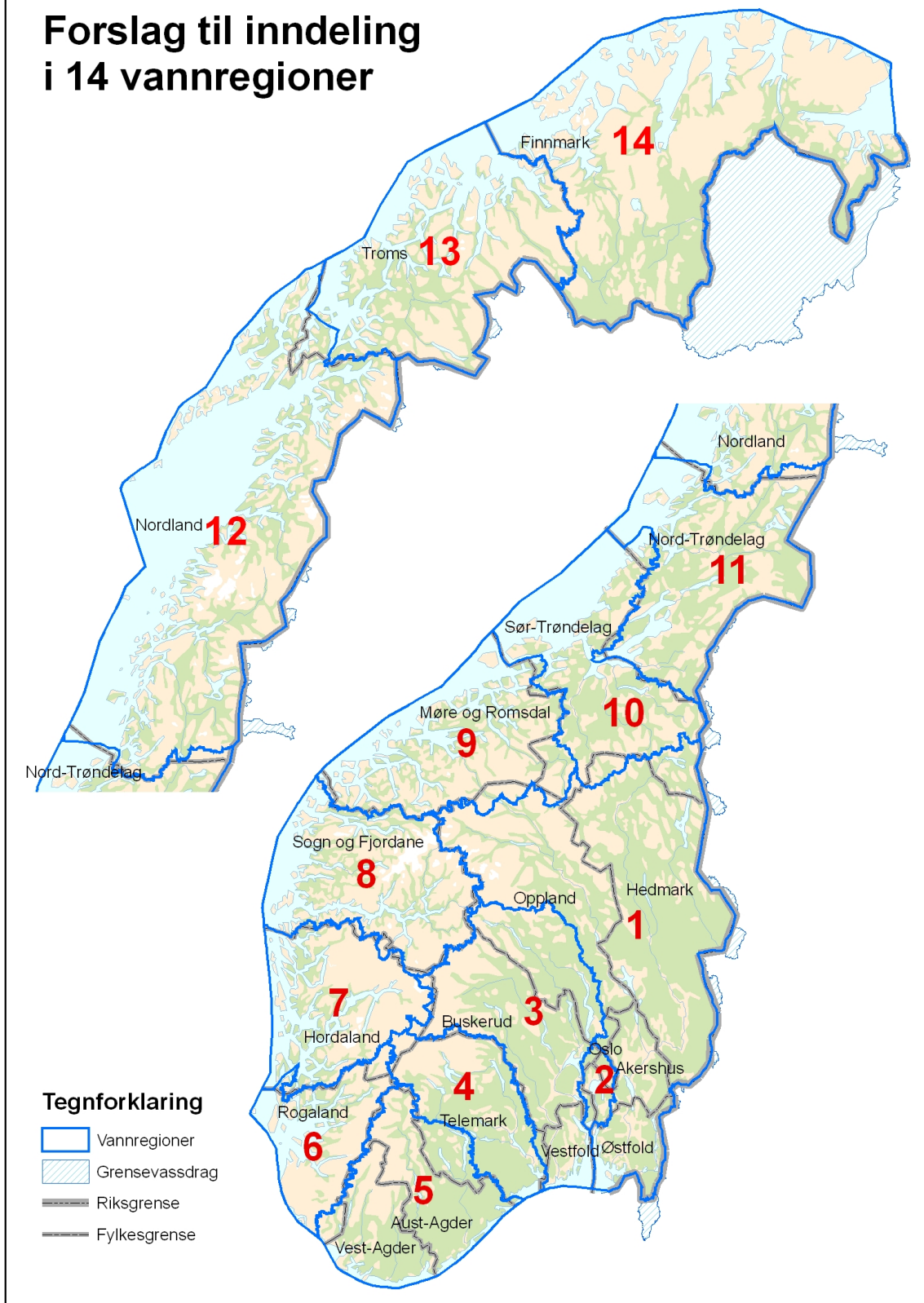
Alternativ 1:

Tabell 1. Avgrensing og beskrivelse av vannregionene

Vannregion	Beskrivelse
1. Glommaregionen	Hedmark, deler av Sør-Trøndelag, største delen av Oppland og Akershus, Østfold Haldenvassdraget, Glomma med Gudbrandsdalslågen, Vansjø/Hobøl, Østfoldkysten
2. Osloregionen	Oslo og deler av Akershus - "Små-vassdragene" som drenerer til Indre Oslofjord og deler av Breiangen
3. Buskerud/Vestfold-regionen	Deler av Oppland, Buskerud og Vestfold – Hele Drammensvassdraget med Etna /Dokka, Begna, Hallingdal og Eggedøla-Simoa, Drammensfjorden og Vestfoldkysten
4. Telemarksregionen	Største delen av Telemark – Skiensvassdraget og Kragerøvassdraget, Telemarkskysten
5. Agderregionen	Deler av Telemark, Aust- og Vest-Agder – Fra Gjerstadelva til Sira, Sørlandskysten
6. Rogalandsregionen	Rogaland med små justeringer – Fra Bjerkreim til Karmøy, Rogalandskysten
7. Hordalandsregionen	Hordaland med små justeringer – Fra Etnevassdraget til Masfjorden, Hordalandskysten

8. Sogn og Fjordane-regionen	Sogn og Fjordane med små justeringer – Fra Sognesjøen til Sildegapet, Sogn og Fjordane-kysten
9. Møre og Romsdalsregionen	Møre og Romsdal med små justeringer - Fra Vannylven til Trondheimsleia, Møre og Romsdalskysten
10. Sør- Trøndelagsregionen	Sør-Trøndelag med små justeringer - Fra Hitra til Osen, Sør-Trøndelagskysten
11. Nord- Trøndelagsregionen	Nord-Trøndelag med små justeringer - Fra Stjørdalsvassdraget til Vikna, Nord-Trøndelagskysten
12. Nordlandsregionen	Nordland med små justeringer – Fra Åbjøra til Andøya, Nordlandskysten
13. Tromsregionen	Troms med små justeringer – Fra Grytøya til Kvænangen, Tromskysten
14. Finnmarksregionen	Finnmark med små justeringer – Fra Loppa til Grense Jakobselv, Finnmarkskysten

Forslag til inndeling i 14 vannregioner

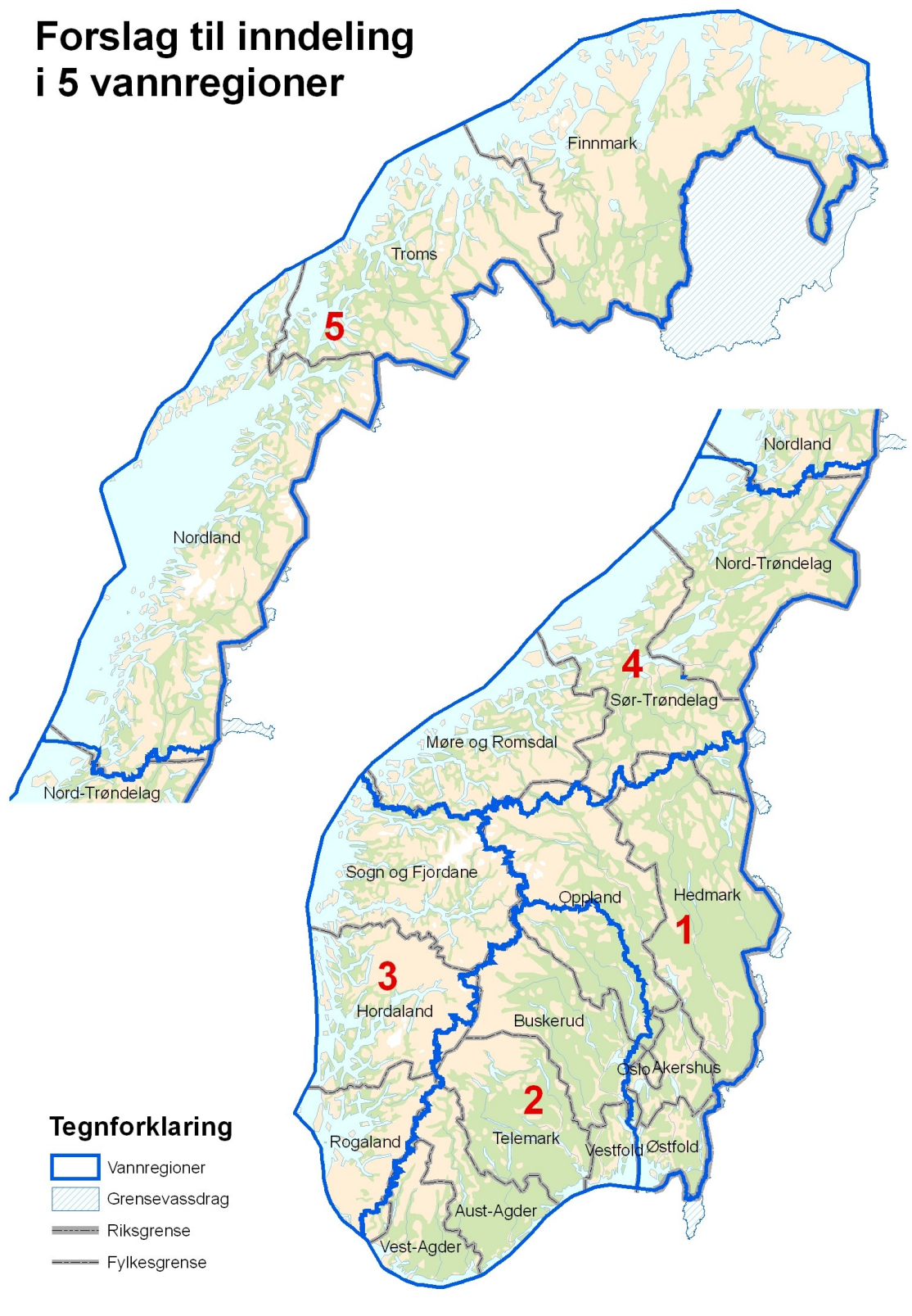
Figur 1: Inndeling og avgrensning av vannregioner

Alternativ 2:

Tabell 2. Avgrensing og beskrivelse av vannregionene

Vannregion	Beskrivelse
1. Vannregion Øst	Hedmark, Østfold, Oslo-Akershus, store deler av Oppland (Gudbrandsdalslågen) og sørøstre del av Haldenvassdraget, Morsa etc.
2. Vannregion Sør	Buskerud og deler av Oppland (Valdres og Dokka-Randsfjorden), Vestfold, Telemark, Agderfylkene (Drammensvassdraget til Sira)
3. Vannregion Vest	Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane (Kvina vestover til Stadt)
4. Vannregion Midt	Møre og Romsdal, Trøndelagsfylkene (Stadt til og med Namsen)
5. Vannregion Nord	Nordland, Troms og Finmark (Åbjøra til Grense Jacobselv)

Forslag til inndeling i 5 vannregioner

Figur 1: Inndeling og avgrensning av vannregioner

VEDLEGG II KARAKTERISERING

1. Overflatevann

1.1 *Karakterisering av typer av overflatevannforekomster*

Beliggenheten og grensene til forekomster av overflatevann skal identifiseres og det skal foretas en første karakterisering av alle slike forekomster i samsvar med metodologien nedenfor. Overflatevannforekomster kan grupperes sammen med henblikk på denne første karakteriseringen.

- i) Overflatevannforekomster innen vannregionen skal plasseres i en av følgende kategorier av overflatevann: Vassdrag, innsjøer, brakkvann eller kystvann, eller som kunstige vannforekomster eller sterkt modifiserte vannforekomster.
- ii) For hver kategori av overflatevann skal de relevante overflatevannforekomster innen vannregionen inndeles etter type.
- iii) Overflatevannforekomstene innen hver vannregion inndeles i typer ved hjelp av verdiene for de obligatoriske deskriptorene og for de valgfrie deskriptorer, eller kombinasjoner av deskriptorer, som kreves for å sikre at typespesifikke biologiske referanseforhold kan utledes med pålitelighet.
- iv) For kunstige og sterkt modifiserte overflate vannforekomster skal inndelingen foretas i samsvar med deskriptorene til den kategorien av overflatevann som ligner mest på den aktuelle sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomsten.
- v) Det skal oversendes ett eller flere kart (i et GIS-format) over den geografiske beliggenheten til typene til sentrale myndigheter.
- vi) Økoregioner og typer overflatevannforekomster

1.1.1

Elver

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til vassdraget eller delen av vassdraget og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning
Obligatoriske faktorer	høyde breddegrad lengdegrad geologi størrelse
Valgfrie faktorer	avstand fra elvas utspring strømningsenergi (funksjon av strømning og helning) gjennomsnittlig vannbredde gjennomsnittlig vanndybde gjennomsnittlig helningsgrad (fallhøyde) hovedelvebunnens form og profil vannføringskategori dalform partikulær stofftransport syrenøytraliserende kapasitet (ANC) gjennomsnittlig sammensetning av bunnsubstratet klorid variasjon i lufttemperatur gjennomsnittlig lufttemperatur nedbør

1.1.2

Innsjøer

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til innsjøen og dermed biologisk populasjonsstruktur og sammensetning
Obligatoriske faktorer	høyde breddegrad lengdegrad dybde geologi størrelse
Valgfrie faktorer	gjennomsnittlig vanndybde innsjøens form oppholdstid gjennomsnittlig lufttemperatur variasjon i lufttemperatur sirkulasjonsegenskaper (f.eks. monomiktisk, dimiktisk, polymiktisk) syrenøytraliserende kapasitet (ANC) bakgrunnstilstand for næringsstoffer (naturlig tilstand) gjennomsnittlig sammensetning av bunnsubstratet variasjon i vannstands nivå

1.1.3

Overgangsvann

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til overgangsvannet og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning
Obligatoriske faktorer	breddegrad lengdegrad tidevannsforskjell saltholdighet
Valgfrie faktorer	dybde strømningshastighet bølgeeksponering oppholdstid gjennomsnittlig vanntemperatur blandingsegenskaper turbiditet gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet form variasjon i vanntemperatur

Alternativ beskrivelse	Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til kystvannet og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning
Obligatoriske faktorer	breddegrad lengdegrad tidevannsforskjell saltholdighet
Valgfrie faktorer	strømningshastighet bølgeeksponering gjennomsnittlig vanntemperatur sirkulasjonsegenskaper turbiditet oppholdstid (i innestengte bukter) gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet variasjon i vanntemperatur

1.2 Fastsettelse av typespesifikke referansevilkår for typer av overflatevannforekomster

- i) For hver type overflatevannforekomst som beskrives i samsvar med nr. 1.1, skal det fastsettes typespesifikke hydromorfologiske og fysisk-kjemiske vilkår som representerer verdiene for de hydromorfologiske og fysisk-kjemiske kvalitetselementene angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen overflatevannforekomst ved høy økologisk tilstand som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V. Det fastsettes typespesifikke biologiske referansevilkår som representerer de verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen overflatevannforekomst med høy økologisk tilstand som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V.
- ii) Ved anvendelse av framgangsmåten fastsatt i dette nummer på sterkt modifiserte eller kunstige overflatevannforekomster skal henvisninger til høy økologisk tilstand leses som henvisninger til maksimalt økologisk potensial som definert i tabell 1.2.5 i vedlegg V. Verdiene for maksimalt økologisk potensial for en vannforekomst skal revideres hvert sjette år.

- iii) Typespesifikke vilkår for formålene i nr. i) og ii) og typespesifikke biologiske referansevilkår kan bygge på romlige forhold eller på modellering, eller kan utledes ved en kombinasjon av disse metodene. Dersom det ikke er mulig å bruke disse metodene, kan medlemsstatene utvise skjønn for å fastsette slike vilkår. Ved definisjon av høy økologisk tilstand med hensyn til konsentrasjoner av bestemte syntetiske forurensende stoffer er deteksjonsgrensene de som kan oppnås ved hjelp av tilgjengelig teknikk på tidspunktet for fastsettelse av typespesifikke vilkår.
- iv) For typespesifikke biologiske referansevilkår som baserer seg på romlige forhold, skal medlemsstatene utvikle et referansenettverk for hver type overflatevannforekomst. Nettverket skal inneholde tilstrekkelig mange referansesteder med høy tilstand til å gi tilstrekkelig høy grad av pålitelighet for verdiene for referansevilkårene, gitt variasjonen i verdiene til kvalitetselementene som tilsvarer høy økologisk tilstand for typen overflatevannforekomst og modelleringsteknikkene som anvendes i henhold til nr. v).
- v) Modellbaserte typespesifikke biologiske referansevilkår kan utledes ved hjelp av prognosemodeller eller metoder som baserer seg på historiske data. Metodene skal benytte historiske, paleologiske og andre tilgjengelige data, og skal gi tilstrekkelig pålitelighet for verdiene for referansevilkårene til å sikre at vilkårene som utledes, er konsistente og gyldige for hver type overflatevannforekomst.
- vi) Dersom det ikke er mulig å fastsette pålitelige typespesifikke referansevilkår for et kvalitetselement i en type overflatevannforekomst på grunn av høy grad av naturlig variasjon i elementet, og dette ikke bare skyldes årstidsvariasjon, kan elementet utelates fra vurderingen av økologisk tilstand for typen overflatevannforekomst. Ved slike omstendigheter skal årsaken til utelatsen angis i forvaltningsplanen for vannregionen.

1.3 *Identifisere belastninger*

Opplysninger om type og omfang av vesentlige menneskeskapte belastninger som overflatevannforekomster i hver vannregion kan bli utsatt for, særlig følgende opplysninger skal samles inn og oppbevares:

Vurdering og identifikasjon av betydelig punktkildeforurensning, særlig med tanke på stoffer som er oppført i vedlegg VIII, fra by-, industri- og landbruksanlegg og andre anlegg og virksomheter, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12 om rensing av avløpsvatn, vedlegget artikkel 15 og 17,
 - ii) forskrift om begrensning av forurensning § 35-9 og § 36-13,
- og for den første forvaltningsplanen for vannregionen:

forskrift om begrensning av forurensning kapittel 17, herunder vedlegg I artikkel 11,.

Vurdering og identifikasjon av vesentlig forurensning fra diffuse kilder, særlig med tanke på stoffer som er oppført i vedlegg VIII, fra by-, industri- og landbruksanlegg og andre anlegg og virksomheter, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24,
- ii) forskrift om plantevernmidler,
- iii) forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter,

og med henblikk på den første forvaltningsplanen for vannregionen:

iv)

Vurdering og identifikasjon av betydelige uttak av vann til by-, industri- og landbruksformål og andre formål, herunder årstidsvariasjoner og samlet årlig etterspørsel, og tap av vann i distribusjonssystemer.

Vurdering og identifikasjon av virkningen av betydelig regulering av vannføring, herunder overføring og omledning av vann, på strømningsforhold og vannbalanse.

Identifikasjon av betydelige morfologiske endringer i vannforekomster.

Vurdering og identifikasjon av andre vesentlige menneskeskapte påvirkninger på tilstanden for overflatevann.

Vurdering av arealbruksmønstre, herunder identifikasjon av viktigste by-, industri- og landbruksarealer samt eventuelt fiskeri- og skogsområder.

1.4 Vurdering av virkninger

Det skal vurderes hvor påvirkelig overflatevannforekomstenes tilstand er for belastningene nevnt ovenfor.

Opplysningene innsamlet i tråd med beskrivelsen ovenfor og eventuelle andre opplysninger skal brukes, herunder eksisterende miljøovervåkningsdata, til å vurdere risikoen for at overflatevannforekomster innen vannregionen ikke vil oppfylle miljømålene. Det kan brukes modelleringsteknikker til hjelp ved vurderingen.

Vannforekomster som anses å være i risikozonen for ikke å kunne nå miljømålene, skal eventuelt karakteriseres ytterligere for å optimalisere utformingen av overvåkningsprogram og tiltaksprogram.

2. Grunnvann

2.1 Første beskrivelse

Det skal foretas en første karakterisering av alle grunnvannsforekomster for å vurdere bruken og i hvilken grad de er i risikosonen for ikke å kunne nå miljømålene for hver grunnvannsforekomst. Grunnvannsforekomster kan grupperes sammen med henblikk på den første beskrivelsen. I denne analysen kan det benyttes eksisterende hydrologiske, geologiske og pedologiske data samt data om arealbruk, utslipp, uttak m.m., men følgende skal identifiseres:

- grunnvannsforekomsten(e)s beliggenhet og grenser,
- belastningen som grunnvannsforekomsten(e) kan bli utsatt for, herunder
 - diffuse forurensningskilder,
 - punktkilder for forurensning,
 - uttak,
 - kunstig infiltrasjon,
- arten av de overliggende lagene i nedbørfeltet som grunnvannet får vann fra,
- grunnvannsforekomster som økosystemer i overflatevann eller jordøkosystemer er direkte avhengig av.

2.2 Ytterligere karakterisering

Etter denne første karakteriseringen skal det foretas en ytterligere karakterisering av grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses å være utsatt, slik at det kan foretas en mer presis vurdering av risikoens betydning og bestemmes hvilke tiltak som må tas med i tiltaksprogrammet. Denne beskrivelsen skal dermed omfatte relevante opplysninger om virkningen av menneskelig virksomhet og eventuelt opplysninger om

- grunnvannsforekomstens geologiske egenskaper, herunder omfanget og typen av geologiske enheter,
- grunnvannsforekomstens hydrogeologiske egenskaper, herunder hydraulisk ledningsevne, porøsitet og magasintype,
- egenskaper ved overflateavleiringer og jordsmonn i nedbørfeltet som grunnvannet dannes av, herunder tykkelse, porøsitet, hydraulisk ledningsevne og absorberende egenskaper ved avleiringer og jordsmonn,

- lagdelingsegenskaper ved grunnvannet innen grunnvannsforekomsten,
- en oversikt over tilknyttede overflatesystemer, herunder jordøkosystemer og forekomster av overflatevann som grunnvannsforekomsten er dynamisk forbundet med,
- overslag over retninger og vannutskiftning mellom grunnvannsforekomsten og tilknyttede overflatesystemer,
- tilstrekkelige data til å beregne langsiktige årsgjennomsnitt og gjenoppbygging,
- beskrivelse av grunnvannets kjemiske sammensetning, herunder angivelse av bidrag fra menneskelig virksomhet. Det kan brukes typologier for grunnvannsbeskrivelse når naturlig bakgrunnsnivå for disse grunnvannsforekomstene bestemmes.

2.3 *Vurdering av virkningene av menneskelig virksomhet på grunnvannet*

For grunnvannsforekomster som krysser grensen mellom to eller flere medlemsstater, eller som på grunnlag av den første beskrivelsen i henhold til nr. 2.1 anses for å stå i fare for ikke å kunne nå miljømålene fastsatt for hver vannforekomst skal følgende opplysninger, der det er relevant, innsamles og oppbevares for hver grunnvannsforekomst:

- a) beliggenheten til de steder i grunnvannsforekomsten som brukes til uttak av vann, unntatt
 - steder for uttak av vann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag,
 - steder for uttak av drikkevann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag eller forsyner færre enn 50 personer,
- b) gjennomsnittlig uttak per år fra slike steder,
- c) den kjemiske sammensetningen til vann som tas ut av grunnvannsforekomsten,
- d) lokalisering av steder i grunnvannsforekomsten hvor det slippes ut vann,
- e) utslippsmengden ved disse stedene,
- f) den kjemiske sammensetningen i utslipp til grunnvannsforekomsten, og
- g) arealbruk i nedbørfeltet eller -feltene som grunnvannsforekomsten mates fra, herunder forurensende stoffer og menneskeskapte endringer i selvmatingsegenskapene, slik som endring i tilførslene av regnvann og avrenning som følge av tette dekker, kunstig infiltrasjon, oppdemming eller drenering.

2.4 *Vurdering av virkningene av endringer i grunnvannsstand*

Det kan fastsettes lavere miljømål for enkelte grunnvannsforekomster ut fra en vurdering av vannforekomstens innvirkning på

- i) overflatevann og tilknyttede jordøkosystemer,
- ii) vannregulering, flomvern og drenering,
- iii) menneskelig utvikling.

2.5 *Vurdering av virkningene av forurensning på grunnvannskvaliteten*

Det kan for grunnvannsforekomster fastsettes mindre strenge miljømål jf. forskrift om rammer for vannforvaltningen (forskriften) § 11, dersom karakteriseringen viser at grunnvannet som følge av menneskelig virksomhet er så forurensset at det ikke er gjennomførbart eller urimelig dyrt å oppnå god kjemisk tilstand i grunnvannet.

VEDLEGG III ØKONOMISK ANALYSE

Den økonomiske analysen skal inneholde tilstrekkelig detaljerte opplysninger (idet det tas hensyn til kostnadene forbundet med innsamling av relevante data) til at det kan foretas:

- a) relevante beregninger som er nødvendige for å ta hensyn til prinsippet om kostnadsdekning for vanntjenester, idet det tas hensyn til langsiktige prognoser for tilbud og etterspørsel etter vann i vannregionen og, om nødvendig
 - overslag over mengde, pris og kostnader forbundet med vanntjenester, og
 - overslag over relevante investeringer, herunder prognoser over slike investeringer,
- b) vurdering av den mest kostnadseffektive kombinasjonen av tiltak med hensyn til vannbruk som skal inngå i tiltaksprogrammet på grunnlag av overslag over potensielle kostnader ved slike tiltak.

VEDLEGG IV BESKYTTETE OMRÅDER

1. Registeret over beskyttede områder som kreves i henhold forskriften § 17, skal omfatte følgende typer beskyttede områder:
 - i) områder utpekt eller tiltenkt for uttak av drikkevann i samsvar med § 18,
 - ii) områder utpekt for vern av økonomisk betydelige akvatiske arter,
 - iii) vannforekomster utpekt til rekreasjonsformål
 - iv) næringsstoffølsomme områder, herunder områder utpekt som sårbare soner i henhold til forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24 og områder utpekt som følsomme områder i henhold til forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12 om rensing av avløpsvatn, og
 - v) områder utpekt for beskyttelse av habitater eller arter der vedlikehold eller forbedring av vannets tilstand er en viktig grunn for vernet. Herunder Verna vassdrag, Nasjonale laksevassdrag/-fjorder, områder vernet etter naturvernloven som omfatter vannforekomster og relevante Emerald network-områder.
2. Sammendraget av registeret, som kreves som en del av forvaltningsplanen for vannregionen, skal omfatte kart som viser beliggenheten til hvert beskyttet område og en beskrivelse av de bestemmelser eller vedtak som ligger til grunn for hvorfor området er beskyttet.

VEDLEGG V KLASSIFISERING OG OVERVÅKING

1. Overflatevann

1.1 Kvalitetselementer for klassifisering av økologisk tilstand

<i>Kvalitets- elementer</i>	<i>Elver</i>	<i>Innsjøer</i>	<i>Brakkvann</i>	<i>Kystvann</i>
Biologiske elementer	Sammensetning og mengde av akvatisk flora	Sammensetning, mengde og biomasse av fytoplankton	Sammensetning, mengde og biomasse av fytoplankton	Sammensetning, mengde og biomasse av fytoplankton
		Sammensetning og mengde av annen akvatisk flora	Sammensetning og mengde av annen akvatisk flora	Sammensetning og mengde av annen akvatisk flora
	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr
	Sammensetning, mengde og aldersstruktur for fiskefauna	Sammensetning, mengde og aldersstruktur for fiskefauna	Sammensetning, mengde og aldersstruktur for fiskefauna	

Hydro- morfo- logiske elementer som støtter de biologiske elementene	<i>Hydrologisk system</i> - Vanngjennomstrømningens volum og dynamikk - Forbindelse til grunnvannsforekomster	<i>Hydrologisk system</i> - Vanngjennomstrømningens volum og dynamikk - Oppholdstid - Forbindelse til grunnvannsforekomster	<i>Tidevanntsystem</i> - Ferskvannsgjennomstrømming - Bølgeeksponering	<i>Tidevanntsystem</i> - Ferskvannsgjennomstrømming - Bølgeeksponering
	Elvas kontinuitet			
	<i>Morfologiske forhold</i> - Variasjon i vassdragets dybde og bredde - Elvebunnens struktur og substrat - Elvebreddens struktur	<i>Morfologiske forhold</i> - Variasjon i innsjøens dybde - Mengde og struktur for innsjøbunnens substrat - Innsjøbreddens struktur	<i>Morfologiske forhold:</i> - Dybdevariasjon - Mengde og struktur for bunnens substrat - Tidevanntssonens struktur	<i>Morfologiske forhold:</i> - Dybdevariasjon - Mengde og struktur for kystbunnens substrat - Tidevanntssonens struktur

Kjemiske og fysisk-kjemiske elementer som støtter de biologiske elementene	<i>Generelt</i> - Temperaturforhold - Oksygenbalanse - Saltholdighet - Forsuringstilstand - Næringsstofforhold	<i>Generelt</i> - Siktedyp - Temperaturforhold - Oksygenbalanse - Saltholdighet - Forsuringstilstand	<i>Generelt</i> - Siktedyp - Temperaturforhold - Oksygenbalanse - Saltholdighet - Næringsstofforhold	<i>Generelt</i> - Siktedyp - Temperaturforhold - Oksygenbalanse - Saltholdighet - Næringsstofforhold
	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> - Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist i vannforekomsten - Forurensning fra andre stoffer som er påvist i vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> - Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten - Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> - Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten - Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> - Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten - Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder

Kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster: For kunstige og sterkt modifiserte overflatevannforekomster anvendes de samme kvalitetselementene som for den av de fire naturlige kategorier av overflatevann som ligner mest på den aktuelle sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomsten.

1.2 *Normative definisjoner for klassifisering av økologisk tilstand*

Tabell 1.2.1 *Generell definisjon for elver, innsjøer, overgangsvann og kystvann*

I det følgende gis det en generell definisjon av økologisk kvalitet. For klassifiseringsformål er verdiene for kvalitetselementene for økologisk tilstand for hver kategori overflatevann angitt i tabell 1.2.1 til 1.2.4 nedenfor.

Element	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelt	Det er ingen, eller bare ubetydelige menneskeskapte endringer i verdiene for fysisk-kjemiske og hydromorfologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst i forhold til dem som normalt forbindes med denne typen under uberørte forhold. Verdiene for biologiske kvalitetselementer i overflatevannforekomsten tilsvarer dem som normalt forbindes med denne typen under uberørte forhold, og viser ingen, eller ubetydelige, tegn på endring. Det dreier seg om typespesifikke forhold og samfunn.	Verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst viser nivåer som er svakt endret som følge av menneskelig virksomhet, men avviker bare litt fra dem som normalt forbindes med denne typen overflatevannforekomst under uberørte forhold.	Verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst avviker moderat fra dem som normalt forbindes med denne typen overflatevannforekomst under uberørte forhold. Verdiene viser moderate tegn på endring som følge av menneskelig virksomhet og er vesentlig mer endret enn under forholdene for god tilstand.

Vann som har dårligere tilstand enn moderat, klassifiseres som dårlig eller svært dårlig.

Vann som viser tegn på omfattende endringer av verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst, og der relevante biologiske samfunn avviker vesentlig fra det som normalt forbindes med typen overflatevannforekomst under uberørte forhold, klassifiseres som dårlig.

Vann som viser tegn på alvorlige endringer av verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst, og der store deler av relevante biologiske samfunn som normalt forbindes med typen overflatevannforekomst under uberørte forhold, er fraværende, klassifiseres som svært dårlig.

1.2.1 Definisjoner for høy, god og moderat økologisk tilstand i elver

Biologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fytoplankton	Den taksonomiske sammensetningen av fytoplankton tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Gjennomsnittlig mengde av fytoplankton er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.	Det er små endringer i sammensetning og mengde av fytoplanktontaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentene. En liten endring i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Mengden er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske og fysisk-kjemiske kvalitetselementer. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Makrofytter og bunnvegetasjon	Den taksonomiske sammensetningen tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengden av makrofytter og bunnvegetasjon.	Det er små endringer i sammensetningen og mengde av makrofytter og bunnvegetasjon sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.	Sammensetningen av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand. Moderate endringer i gjennomsnittsmengder for makrofytter og bunnvegetasjon er tydelige. Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrent av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Bunnlevende virvelløse dyr	Den taksonomiske sammensetningen og utbredelsen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser ingen tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldsnivået for virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til uberørte nivåer.	Det er små endringer i sammensetningen og utbredelsen av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser små tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldsnivået for virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.	Sammensetningen og utbredelsen av virvelløse taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, samt mangfoldsnivået, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og vesentlig lavere enn for god tilstand.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fiskefauna	Artssammensetningen og -mengdene tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er til stede. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser knapt tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos noen arter.	Det er små endringer i artssammensetningen og –mengdene sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer, og som i noen få tilfeller er tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos enkelte arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.	Sammensetningen og mengdene av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller har svært liten mengde.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Hydrologisk system	Vanngjennomstrømningens volum og dynamikk og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Vassdragets kontinuitet	Vassdragets kontinuitet forstyrres ikke av menneskelig virksomhet og muliggjør uforstyrret vandring av akvatiske organismer og sedimenttransport.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Morfologiske forhold	Kanalmønstre, bredde- og dybdevariasjoner, strømningshastigheter, substratforhold og breddezonens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer⁽¹⁾

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Verdiene for saltholdighet, pH, oksygenbalanse, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse, pH, syrenøytraliserende kapasitet og saltholdighet når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

⁽²⁾ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.2 Definisjoner for høy, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer

Biologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fytoplankton	Den taksonomiske sammensetningen av fytoplankton tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Gjennomsnittlig fytoplanktonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengde av fytoplanktontaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen og mengde av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetselementer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Makrofytter og bunnvegetasjon	Den taksonomiske sammensetningen tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengder av makrofytter og bunnvegetasjon.	Det er små endringer i sammensetning og mengder av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysiske-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.	Sammensetningen av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand. Moderate endringer i gjennomsnittsmengden til makrofytter og bunnvegetasjon er åpenbare. Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrent av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Bunnlevende virvelløse dyr	Den taksonomiske sammensetning og mengder tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser ingen tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldsnivået for virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til uberørte nivåer.	Det er små endringer i sammensetning og mengder av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, viser små tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldsnivået for virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.	Sammensetning og mengder av virvelløse taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende. Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, samt mangfoldsnivået, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og vesentlig lavere enn for god tilstand.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fiskefauna	Artssammensetning og -mengder tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er til stede. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser knapt tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos noen arter.	Det er små endringer i artssammensetning og -mengder sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer, og som i noen få tilfeller er tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos enkelte arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.	Sammensetning og mengder av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller har svært liten mengde.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Hydrologisk system	Vanngjennomstrømningens volum og dynamikk, nivå, oppholdstid og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Morfologiske forhold	Innsjøens dybdevariasjoner, strømningshastigheter, volum og struktur samt breddesonens struktur og tilstand tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer⁽¹⁾

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Verdiene for saltholdighet, pH, oksygenbalanse, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse, pH, syrenøytraliserende kapasitet, siktedyp og saltholdighet når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocodprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard

⁽²⁾ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.3 Definisjoner for høy, god og moderat økologisk tilstand i overgangsvann

Biologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fytoplankton	Den taksonomiske sammensetningen av fytoplankton tilsvarer uberørte forhold. Gjennomsnittlig fytoplanktonbiomasse tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.	Sammensetning og mengder av fytoplanktontaksa viser små tegn på forstyrrelse. Det er små endringer i biomasse sammenlignet med typespesifikke forhold. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i vannkvaliteten. En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen og mengder av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetselementer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Makroalger	Sammensetningen av makroalgetaksa tilsvarende uberørte forhold. Det er ingen påviselige endringer i makroalgemengdene som følge av menneskelig virksomhet.	Det er små endringer i sammensetning og mengder av makroalgetaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet.	Sammensetningen av makroalgetaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand. Moderate endringer i gjennomsnittsmengdene av makroalger er åpenbare og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannet.
Angiospermer	Den taksonomiske sammensetningen tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengdene av angiospermer som følge av menneskelig virksomhet.	Det er små endringer i sammensetningen av angiospermtaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Mengdene av angiospermer viser små tegn på forstyrrelse.	Sammensetningen av angiospermer avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand. Det er moderate endringer i mengdene av angiospermtaksa.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Bunnlevende virvelløse dyr	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med uberørte forhold. Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn er til stede.	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. Taksa som indikerer forurensning, er til stede. Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.
Fiskefauna	Artssammensetningen og -mengdene tilsvarer uberørte forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengdene av arter som er følsomme for forstyrrelser, sammenlignet med typespesifikke forhold som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.	En moderat andel av typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er fraværende som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Tidevannssystem	Ferskvannsgjennomstrømningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Morfologiske forhold	Dybdevariasjoner, substratforhold og tidevannssonenes struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer⁽¹⁾

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Temperatur, oksygenbalanse og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse og siktedyp når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

⁽²⁾ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.4 Definisjoner for høy, god og moderat økologisk tilstand i kystvann

Biologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Fytoplankton	Den taksonomiske sammensetningen av fytoplankton tilsvarer uberørte forhold. Gjennomsnittlig fytoplanktonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengdene av fytoplanktontaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen og mengdene av planktontaksa viser tegn på moderat forstyrrelse. Algebiomassen er vesentlig utenfor det området som forbindes med typespesifikke forhold og kan være slik at den påvirker andre biologiske kvalitetselementer. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme i sommermånedene.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Makroalger og angiospermer	Alle makroalge- og angiospermtaksa som forbindes med uberørte forhold, er til stede. Makroalgenes dekningsgrad og angiospermenes mengder tilsvarer uberørte forhold.	De fleste makroalge- og angiospermtaksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.	Et moderat antall makroalge- og angiospermtaksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er fraværende. Makroalgenes dekningsgrad og angiospermenes mengder er moderat forstyrret og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten.
Bunnlevende virvelløse dyr	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med uberørte forhold. Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn er til stede.	Mangfoldsnivået og mengdene for virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. Taksa som indikerer forurensning, er til stede. Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Tidevannssystem	Ferskvannsgjennomstrømningen og de dominerende strømmenes retning og hastighet tilsvare fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Morfologiske forhold	Dybdevariasjoner, substratforhold og tidevannssonenes struktur og tilstand tilsvare fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer⁽¹⁾

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Temperatur, oksygenbalanse og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse og siktedyp når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Høy tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽²⁾ , med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

⁽¹⁾ Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

⁽²⁾ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.5 Definisjoner for maksimalt, godt og moderat økologisk potensial for sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomster

Element	Maksimalt økologisk potensial	Godt økologisk potensial	Moderat økologisk potensial
Biologiske kvalitets-elementer	Verdiene for de relevante biologiske kvalitetselementene gjenspeiler i størst mulig grad dem som forbindes med den nærmest sammenlignbare typen overflatevannforekomst, gitt de fysiske forholdene som følger av egenskapene til den aktuelle kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten.	Det er små endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetselementer sammenlignet med verdiene funnet ved maksimalt økologisk potensial.	Det er moderate endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetselementer sammenlignet med verdiene funnet ved maksimalt økologisk potensial. Disse verdiene er vesentlig mer endret enn for god kvalitet.
Hydromorfologiske elementer	De hydromorfologiske forholdene er slik at de eneste virkningene på overflatevannforekomsten er de som følger av egenskapene til den kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten etter at alle mottiltak er truffet for å sikre best mulig tilnærming til et økologisk kontinuum, særlig med hensyn til faunaens vandring og egnede gyte- og yngleområder.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Maksimalt økologisk potensial	Godt økologisk potensial	Moderat økologisk potensial
Fysisk-kjemiske elementer			
Generelle forhold	De fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig de uberørte forhold som forbindes med den typen overflatevannforekomst som er mest sammenlignbar med den aktuelle kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Temperatur, oksygenbalanse og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for fysisk-kjemiske elementer er innenfor området fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Temperatur og pH når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

Element	Maksimalt økologisk potensial	Godt økologisk potensial	Moderat økologisk potensial
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ⁽¹⁾ , med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidforskrifter. (EQS)	Forhold tilsvarende verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer.

⁽¹⁾ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.6 Framgangsmåte for medlemsstatenes fastsettelse av kjemiske kvalitetsstandarder

Når medlemsstatene utleder kvalitetsstandardene for forurensende stoffer som er oppført i vedlegg VIII til forskriften for beskyttelse av akvatisk biologisk materiale, skal de handle i samsvar med bestemmelsene nedenfor. Det kan fastsettes standarder for vann, sedimenter eller biologisk materiale.

Om mulig skal både akutte og kroniske data innhentes for de taksa nevnt nedenfor som er relevante for den aktuelle typen vannforekomst, og for eventuelle andre akvatiske taksa som det finnes data for. «Grunnsettet» av taksa omfatter

- alger og/eller makrofytter,
- dafnier eller representative organismer for saltvann,
- fisk.

1.3 *Overvåkning av økologisk og kjemisk tilstand i overflatevann*

Overvåkningsnett for overflatevann skal opprettes i samsvar med kravene i forskriften kapittel 3. Overvåkningsnett skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over den økologiske og kjemiske tilstanden i hver vannregion, og skal gjøre det mulig å klassifisere vannforekomster i fem klasser etter de normative definisjonene i nr. 1.2. Medlemsstatene skal utarbeide ett eller flere kart som viser overvåkningsnett for overflatevann i forvaltningsplanen for vannregionen.

På grunnlag av analysen av egenskaper og vurderingen av virkninger utført i samsvar med forskriften § 16 og vedlegg II skal medlemsstatene for hvert tidsrom som forvaltningsplanen for vannregionen gjelder for, utarbeide et basisovervåkingsprogram og et tiltaksorientert overvåkingsprogram. Medlemsstatene kan i enkelte tilfeller også ha behov for å utarbeide problemkartleggingsprogrammer.

Medlemsstatene skal overvåke parametere som er betegnende for tilstanden for hvert relevant kvalitetselement. Ved valg av parametere for biologiske kvalitetselementer skal medlemsstatene identifisere det hensiktsmessige taksonomiske nivå som er nødvendig for å oppnå tilstrekkelig pålitelighet og presisjon i klassifiseringen av kvalitetselementene. Planen skal inneholde beregninger over pålitelighetsnivået og presisjonen til resultatene i overvåkningsprogrammet.

1.3.1 Utforming av basisovervåking

Mål

Medlemsstatene skal utarbeide basisovervåkingsprogrammer som skal gi opplysninger for

- supplering og vurdering av framgangsmåten for vurdering av påvirkning beskrevet i vedlegg II,
- effektiv og virkningsfull utforming av framtidige overvåkningsprogrammer,
- vurdering av langsiktige virkninger i de naturlige forholdene,
- vurdering av langsiktige endringer som følge av omfattende menneskelig virksomhet.

Resultatene av denne overvåkingen skal vurderes på nytt og brukes, sammen med framgangsmåten for virkningsvurdering beskrevet i vedlegg II, til å fastsette krav til overvåkningsprogrammene i eksisterende og framtidige forvaltningsplaner for vannregionen.

Valg av overvåkningssteder

Basisovervåkingen skal utføres på tilstrekkelige overflatevannforekomster til at det kan foretas en vurdering av overflatevannets samlede tilstand i hver vannregion. Ved valg av disse vannforekomstene skal medlemsstatene om relevant sørge for at overvåkingen utføres på steder

- der vannføringen er betydelig innen vannregionen som helhet, herunder punkter på store elver der vannregionen er over 2 500 km²,
- der vannvolumet er betydelig innen vannregionen, herunder store innsjøer og reservoarer,
- der betydelige vannforekomster krysser en medlemsstats grense,
- som er identifisert i henhold til vedtak 77/795/EØF om utveksling av opplysninger, og

på andre steder der det er nødvendig for å vurdere belastningen fra forurensende stoffer som overføres over medlemsstatenes grenser, og som overføres til det marine miljø.

Valg av kvalitetselementer

Basisovervåkingen skal utføres for hvert overvåkningssted i et tidsrom på ett år i løpet av forvaltningsplanens gyldighetsperiode for vannregionen for

- parametere som er indikatorer for alle biologiske kvalitetselementer,
- parametere som er indikatorer for alle hydromorfologiske kvalitetselementer,
- parametere som er indikatorer for alle fysisk-kjemiske kvalitetselementer,
- forurensende stoffer på listen over prioriterte stoffer som slippes ut i vannregionen, og
- andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder i vannregionen,

med mindre den tidligere basisovervåkingen har vist at den berørte vannforekomsten har nådd god tilstand, og undersøkelsen av virkninger av menneskelig virksomhet i henhold til vedlegg II ikke viser tegn på at vannforekomsten er endret. I slike tilfeller skal basisovervåkingen utføres én gang for hver tredje forvaltningsplan for vannregionen.

1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking skal utføres med sikte på å

- fastslå tilstanden til vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og
- vurdere eventuelle endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammer.

Programmet kan endres i løpet av gyldighetstiden for en forvaltningsplan for vannregionen på grunnlag av opplysninger innsamlet i forbindelse med kravene i vedlegg II eller som en del av dette vedlegg, særlig for å muliggjøre en reduksjon i frekvensen dersom virkningen ikke er vesentlig eller den relevante belastningen er fjernet.

Valg av overvåkningssteder

Tiltaksorientert overvåking skal utføres på alle vannforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen i henhold til vedlegg II eller basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene i henhold til forskriften kapittel 2, og for vannforekomster som det slippes ut prioriterte stoffer i. Det skal velges overvåkningssteder som angitt i regelverket som fastsetter den relevante

miljøkvalitetsnorm. I alle andre tilfeller, herunder i forbindelse med prioriterte stoffer når det ikke er gitt spesifikk veiledning i regelverket, skal overvåkningsstedene velges som følger:

- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige punktkildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen hver vannforekomst til at omfang og konsekvenser av punktkildebelastningene kan vurderes. Dersom en vannforekomst er gjenstand for en rekke punktkildebelastninger, kan overvåkningspunktene velges slik at omfang og konsekvenser av belastningene kan vurderes i sin helhet,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige diffuse kildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og konsekvenser av de diffuse kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er representative for de relative risikoene for forekomster av diffuse kildebelastninger, og for de relative risikoene for at god tilstand ikke oppnås for overflatevann,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige hydromorfologiske belastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og konsekvenser av de hydromorfologiske kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er karakteristiske for den samlede virkningen av hydromorfologiske belastninger som alle vannforekomstene er utsatt for.

Valg av kvalitetselementer

For å vurdere omfanget av belastningen som vannforekomstene er utsatt for, skal medlemsstatene overvåke kvalitetselementer som er karakteristiske for belastningene som vannforekomsten(e) er utsatt for. For å vurdere virkningene skal medlemsstatene etter relevans overvåke

- parametere som er karakteristiske for det eller de biologiske kvalitetselementene som er mest følsomme for de belastningene vannforekomstene er utsatt for,
- alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder,
- parametere som er karakteristiske for det hydromorfologiske kvalitetselementet som er mest følsomt for den identifiserte belastningen.

1.3.3 Utforming av problemkartlegging

Mål

Problemkartleggingen skal utføres

- dersom årsaken til eventuelle overskridelser er ukjent,
- dersom basisovervåkingen tyder på at målene som er fastsatt for en vannforekomst i henhold til forskriften kapittel 2, ikke vil bli oppfylt, og tiltaksorientert overvåking ikke allerede er etablert med sikte på å finne årsakene til at vannforekomsten(e) ikke oppfyller miljømålene, eller
- for å fastslå omfanget og konsekvensene av forurensningsuhell,
- og skal danne grunnlag for utarbeiding av et tiltaksprogram med sikte på å nå miljømålene og for de spesifikke tiltak som er nødvendige for å avhjelpe virkningene av et forurensningsuhell.

1.3.4 Overvåkningsfrekvens

For tidsrommet for problemkartlegging gjelder frekvensene for overvåkningsparametere som er karakteristiske for de fysisk-kjemiske kvalitetselementene angitt nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og ekspertvurderinger. For biologiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer skal overvåkingen utføres minst én gang i løpet av basisovervåkingsperioden.

For tiltaksorientert overvåking skal overvåkningsfrekvensen som er nødvendig for hvert parameter, fastsettes av medlemsstatene på en slik måte at det framkommer tilstrekkelige data til en pålitelig vurdering av tilstanden til det relevante kvalitetselement. Som retningslinje bør overvåkingen finne sted med intervaller som ikke overstiger dem som er angitt i tabellen nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og ekspertvurderinger.

Frekvensene skal velges slik at det oppnås et akseptabelt pålitelighets- og presisjonsnivå. Forvaltningsplanen for vannregionen skal inneholde prognoser over pålitelighets- og presisjonsnivået som er oppnådd med overvåkningssystemet.

Ved valg av overvåkningsfrekvenser skal det tas hensyn til variasjonen i parametere som følger av både naturlige og menneskeskapte forhold. Tidspunktene for overvåkingen skal velges slik at årstidsvariasjonens virkninger på resultatene minimeres og det sikres at resultatene gjenspeiler endringer i vannforekomstene som følge av menneskeskapte belastninger. Ytterligere overvåking til forskjellige årstider skal utføres ved behov for å nå dette målet.

Kvalitetselement	Vassdrag	Innsjøer	Overgangsvann	Kystvann
Biologisk				
Fytoplankton	6 måneder	6 måneder	6 måneder	6 måneder
Annen akvatisk flora	3 år	3 år	3 år	3 år
Makroinvertebrater	3 år	3 år	3 år	3 år
Fisk	3 år	3 år	3 år	
Hydromorfologisk				
Kontinuitet	6 år			
Hydrologi	kontinuerlig	1 måned		
Morfologi	6 år	6 år	6 år	6 år
Fysisk-kjemisk				
Temperaturforhold	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Oksygenbalanse	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Saltholdighet	3 måneder	3 måneder	3 måneder	
Næringsstofftilstand	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Forsuringstilstand	3 måneder	3 måneder		
Andre forurensende stoffer	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Prioriterte stoffer	1 måned	1 måned	1 måned	1 måned

1.3.5 Ytterligere overvåkningskrav for beskyttede områder

Overvåkningsprogrammene som kreves ovenfor, suppleres for å oppfylle følgende krav:

Uttakssteder for drikkevann

Overflatevannforekomster utpekt som drikkevannskilder jf. forskriften § 10 som gir mer enn 100 m³ per dag i gjennomsnitt, utpekes som overvåkningssteder og underkastes den ytterligere overvåkning som er nødvendig for å oppfylle kravene i nevnte artikkel. Slike vannforekomster skal overvåkes for alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre stoffer som slippes ut i betydelige mengder, som kan

påvirke vannforekomstens tilstand og kontrolleres i henhold til drikkevanndirektivet. Overvåkingen skal utføres etter følgende frekvenser:

Befolkning forsynt	Frekvens
< 10 000	4 per år
10 000 til 30 000	8 per år
> 30 000	12 per år

Habitat- og artsvernområder

Vannforekomster som utgjør slike områder, skal tas med i det tiltaksorienterte overvåkingsprogrammet nevnt ovenfor dersom de på grunnlag av virkningsvurderingen og basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene fastsatt i kapittel 2 i forskriften. Overvåkingen skal utføres for å vurdere omfang og virkninger av alle relevante belastninger på disse vannforekomstene og, om nødvendig, vurdere endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammene. Overvåkingen skal fortsette til områdene oppfyller vannrelaterte krav i regelverket som de er utpekt i henhold til, samt målene fastsatt i henhold til kapittel 2 i forskriften.

1.3.6 Standarder for overvåking av kvalitetselementer

Metodene som benyttes til overvåking av typeparametere, skal være i samsvar med de internasjonale standardene oppført nedenfor eller andre nasjonale eller internasjonale standarder som vil sikre framskaffelse av data av tilsvarende vitenskapelig kvalitet og sammenlignbarhet.

Prøvetaking av makroinvertebrater

ISO 5667-3:1995

Vannkvalitet — Prøvetaking — Del 3: Veiledning i konservering og håndtering av prøver

EN 27828:1994

Vannkvalitet — Metoder for biologisk prøvetaking — Veiledning i prøvetaking av bunnlevende makroinvertebrater med håndgarn

EN 28265:1994	Vannkvalitet — Metoder for biologisk prøvetaking — Veiledning i utforming og bruk av kvantitativ prøvetaking av bunnlevende makroinvertebrater på steinete undergrunn på grunt vann
EN ISO 9391:1995	Vannkvalitet — Prøvetaking av makroinvertebrater på dypt vann — Veiledning i bruk av kolonisering, kvalitative og kvantitative prøvetakere
EN ISO 8689-1:1999	Biologisk klassifisering av elver — Del I: Veiledning i tolkning av biologiske kvalitetsdata fra undersøkelser av bunnlevende makroinvertebrater i rennende vann
EN ISO 8689-2:1999	

Prøvetaking av makrofyter

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utviklet

Prøvetaking av fisk

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utviklet

Prøvetaking av kiselalger

Relevante CEN/ISO-standarder når de er utviklet

Standarder for fysisk-kjemiske parametere

Alle relevante CEN/ISO-standarder

Standarder for hydromorfologiske parametere

Alle relevante CEN/ISO-standarder

1.4 Klassifisering og presentasjon av økologisk tilstand

1.4.1 Biologiske overvåkningsresultaters sammenlignbarhet

- i) Medlemsstatene skal opprette overvåkningssystemer med sikte på å vurdere verdiene for biologiske kvalitetselementer angitt for hver kategori av overflatevann eller for sterkt modifiserte og kunstige vannforekomster. Ved anvendelse av framgangsmåten beskrevet nedenfor for sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomster skal henvisninger til økologisk tilstand leses

som henvisninger til økologisk potensial. Disse systemene kan benytte særlige arter eller grupper av arter som er representative for kvalitetselementet som helhet.

- ii) For at overvåkningssystemene skal være sammenlignbare, skal resultatene av systemene som medlemsstatene anvender, uttrykkes som økologiske kvalitetskvoteienter med henblikk på klassifisering av økologisk tilstand. Disse kvotientene representerer forholdet mellom verdiene for de biologiske parametrene observert for en gitt vannforekomst og verdiene for disse parametrene under referanseforholdene som gjelder for vannforekomsten. Kvotienten uttrykkes som en tallverdi mellom null og én, idet svært god økologisk tilstand har verdier nær én og dårlig økologisk tilstand har verdier nær null.
- iii) Hver medlemsstat skal dele inn skalaen for økologisk kvalitetskvoteient for sitt overvåkningssystem for hver kategori av vannforekomst i fem klasser fra svært god til dårlig økologisk tilstand, som definert i nr. 1.2, idet det defineres tallverdier for hver grense mellom klassene. Verdien for grensen mellom svært god og god tilstand og verdien for grensen mellom god og moderat tilstand fastsettes etter interkalibreringsmetoden beskrevet nedenfor.
- iv) Kommisjonen skal lette denne interkalibreringen for å sikre at disse klassegrensene fastsettes i samsvar med de normative definisjonene i nr. 1.2 og er sammenlignbare mellom medlemsstatene.
- v) I forbindelse med interkalibreringen skal Kommisjonen lette utvekslingen av informasjon mellom medlemsstatene med det mål å identifisere en rekke steder i hver økoregion i Fellesskapet; disse stedene vil danne et interkalibreringsnett. Nettet skal bestå av steder valgt blant en rekke typer overflatevannforekomster innen hver økoregion. For hver type overflatevannforekomst som velges, skal nettet bestå av minst to steder som tilsvarer grensen mellom de normative definisjonene for svært god og god tilstand, og minst to som tilsvarer grensen mellom de normative definisjonene for god og moderat tilstand. Stedene skal velges ved ekspertvurderinger på grunnlag av inspeksjoner og all annen tilgjengelig informasjon.
- vi) Hver medlemsstats overvåkningssystem skal anvendes på de stedene i interkalibreringsnettet som både befinner seg i økoregionen og er av en type overflatevann som systemet skal anvendes på i henhold til kravene i dette direktiv. Resultatene av denne anvendelsen skal brukes til å fastsette tallverdier for de relevante klassegrensene i hver medlemsstats overvåkningssystem.
- vii) Kommisjonen skal senest tre år etter at dette direktiv trer i kraft, utarbeide et register over steder som skal utgjøre interkalibreringsnettet, og som kan tilpasses etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 21 i rammedirektivet for vann. Det endelige registeret over steder skal utarbeides senest fire år etter at dette direktiv trår i kraft, og skal offentliggjøres av Kommisjonen.

- viii) Kommisjonen og medlemsstatene skal fullføre interkalibreringen senest 18 måneder etter at det endelige registeret er offentliggjort.
- ix) Resultatene av interkalibreringen og verdiene fastsatt for klassifiseringene i medlemsstatenes overvåkningssystem skal offentliggjøres av Kommisjonen senest seks måneder etter fullføringen av interkalibreringen.

2. Grunnvann

2.1 Grunnvannets kvantitative tilstand

2.1.1 Parameter for klassifisering av kvantitativ tilstand

Grunnvannsstand

2.1.2 Definisjon av kvantitativ tilstand

Elementer	God tilstand
Grunnvannsstand	Grunnvannsstanden i grunnvannsforekomsten er slik at den tilgjengelige grunnvannsressursen ikke overstiges av det langsiktig gjennomsnittlige uttaket per år. Grunnvannsstanden er dermed ikke utsatt for menneskeskapte endringer som ville medføre — at miljømålene fastsatt i artikkel 4 ikke nås for tilknyttede overflatevann — vesentlig forringelse av vannets tilstand, — vesentlig skade på jordøkosystemer som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten, og endringer i strømningsretningen som følge av nivåendringer kan forekomme midlertidig, eller kontinuerlig i et romlig avgrenset område, men slike endringer medfører ikke at saltvann eller annet trenger inn, og er ikke tegn på vedvarende og klart identifisert menneskeskapt påvirkning som kan medføre slike inntrengninger.

2.2.1 Overvåkningsnett for grunnvannsstand

Grunnvannsovervåkningsnettet skal opprettes i samsvar med kravene i forskriften kapitel 3. Overvåkningsnettet skal utformes slik at det gir pålitelig vurdering av alle grunnvannsforekomsters eller grupper av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, herunder vurdering av tilgjengelige grunnvannsressurser. Medlemsstatene skal utarbeide et kart som viser grunnvannsovervåkningsnettet i forvaltningsplanen for vannregionen.

2.2.2. Overvåkningsstedenes tetthet

Nettet skal omfatte tilstrekkelig representative overvåkningssteder til at grunnvannsstanden kan vurderes i hver grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i gjenoppbyggingen; det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene fastsatt i forskriften kapitel 2, at overvåkningsstedene ligger tilstrekkelig tett til at virkningene av uttak og utslipp på grunnvannsstanden kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvann strømmer over en medlemsstats grenser, at det er tilstrekkelig mange overvåkningssteder til at grunnvannets strømningsretning og vannføring over medlemsstatens grense kan vurderes.

2.2.3 Overvåkningsfrekvens

Observasjonsfrekvensen skal være tilstrekkelig høy til å muliggjøre vurdering av hver grunnvannsforekomsts eller gruppe av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i gjenoppbygging. Det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene fastsatt i forskriften kapitel 2, at det måles tilstrekkelig ofte til at virkningene av uttak og utslipp på grunnvannsstanden kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvann strømmer over en medlemsstats grenser, at det måles tilstrekkelig ofte til at grunnvannets strømningsretning og vannføring over medlemsstatens grense kan vurderes.

2.2.4 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kvantitative tilstand

Resultatene fra overvåkningsnettet for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal brukes til å vurdere vannforekomsten(e)s kvantitative tilstand. Med forbehold for nr. 2.5 skal medlemsstatene utarbeide et kart over vurderingen av grunnvannets kvantitative tilstand etter følgende fargekoding:

God: grønn

Dårlig: rød

2.3 *Grunnvannets kjemiske tilstand*

2.3.1 Parametere for bestemmelse av grunnvannets kjemiske tilstand

Ledningsevne

Konsentrasjon av forurensende stoffer

2.3.2

Definisjon av god kjemisk tilstand for grunnvann

Elementer	God tilstand
Generelt	Den kjemiske sammensetningen til grunnvannsforekomsten er slik at konsentrasjonene av forurensende stoffer — som angitt nedenfor ikke viser påvirkninger av inntrengning av saltvann eller annet, — ikke overstiger kvalitetsstandarder som gjelder i henhold til andre relevante fellesskapsregler i samsvar med artikkel 17 i rammedirektivet for vann, — ikke vil medføre at de internasjonale miljømålene fastsatt i artikkel 4 i rammedirektivet for vann ikke nås for tilknyttede overflatevann, eller innebærer annen vesentlig forringelse av slike vannforekomsters økologiske eller kjemiske kvalitet eller vesentlig skade på jordøkosystemer som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten.
Ledningsevne	Endringer i ledningsevne er ikke tegn på at saltvann eller annet trenger inn i grunnvannsforekomsten

2.4 *Overvåkning av grunnvannets kjemiske tilstand*

2.4.1 Grunnvannsovervåkningsnett

Grunnvannsovervåkningsnettet skal opprettes i samsvar med kravene i kapitel 3 i forskriften. Overvåkningsnettet skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand innen hver vannregion, og slik at langsiktige menneskeskapte tendenser til stigning i forekomsten av forurensende stoffer oppdages.

På grunnlag av beskrivelsen og virkningsvurderingen utført i samsvar med kapitel 2 og vedlegg II skal medlemsstatene for hvert tidsrom som en forvaltningsplan for vannregionen gjelder for, utarbeide et basisovervåkingsprogram. Resultatene av dette programmet skal brukes til å utarbeide et tiltaksorientert overvåkingsprogram som anvendes for resten av planens periode.

Det skal angis prognoser over påliteligheten og presisjonen til resultatene av overvåkningsprogrammene i planen.

2.4.2 Basisovervåking

Mål

Basisovervåkingen skal utføres for å

- supplere og validere framgangsmåten for virkningsvurdering,
- gi informasjon til bruk i vurderingen av langsiktige tendenser som følge av endringer i naturlige forhold eller menneskelig virksomhet.

Valg av overvåkningssteder

Det skal velges tilstrekkelig mange overvåkningssteder for hver av følgende:

- vannforekomster som på grunnlag av beskrivelsen foretatt i henhold til vedlegg II anses å være truet,
- vannforekomster som krysser en medlemstats grenser.

Valg av parametere

Følgende grunnleggende parametere skal overvåkes i alle valgte grunnvannsforekomster:

- oksygeninnhold,
- pH-verdi,
- ledningsevne,
- nitrat,
- ammonium.

Vannforekomster som i henhold til vedlegg II anses å stå i fare for ikke å oppnå god tilstand, skal også overvåkes for de parametrene som viser tegn på de aktuelle belastningene.

Vann som krysser grenser, skal også overvåkes for parametere som er relevante for beskyttelse av alle bruksformål forbundet med grunnvannsstrømmen.

2.4.3 Tiltaksorientert overvåking

Mål

Tiltaksorientert overvåking en skal utføres i periodene mellom basisovervåkingsprogrammene for å fastslå

- den kjemiske tilstanden til alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses for å være truet,
- tilstedeværelsen av en eventuell langsiktig menneskeskapt stigende tendens i konsentrasjonen av et forurensende stoff.

Valg av overvåkningssteder

Tiltaksorientert overvåking en skal utføres for alle grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen utført i henhold til vedlegg II, og som ved basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå målene i kapittel 2. Valget av overvåkningssteder skal også gjenspeile en vurdering av hvor representative overvåkingsdataene fra stedet er for kvaliteten til den aktuelle grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster.

Overvåkningsfrekvens

Tiltaksorientert overvåking en skal utføres for tidsrommene mellom basisovervåkingsprogrammene med en frekvens som er tilstrekkelig til å oppdage virkningene av relevante belastninger, men minst én gang i året.

2.4.4 Identifikasjon av tendenser for forurensende stoffer

Medlemsstatene skal bruke data fra kontroll- og tiltaksorientert overvåking til å identifisere langsiktige menneskeskapte stigende tendenser i konsentrasjonen av forurensende stoffer, og til å snu slike tendenser. Det skal framgå hvilket utgangsår eller hvilken utgangsperiode tendensen beregnes ut fra. Beregningen av tendens skal utføres for en grunnvannsforekomst eller, ved relevans, grupper av grunnvannsforekomster. Det at tendensen snus skal påvises statistisk og identifikasjonens pålitelighetsnivå angis.

2.4.5 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kjemiske tilstand

Ved vurderingen av tilstand samles resultater fra individuelle overvåkningssteder innen en grunnvannsforekomst for grunnvannsforekomsten som helhet. Med forbehold for berørte direktiver forutsetter god tilstand for en grunnvannsforekomst følgende for kjemiske parametere som det er fastsatt miljøkvalitetsnormer for i Fellesskapets regelverk:

- gjennomsnittsverdien av overvåkningsresultatene ved hvert punkt i grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster skal beregnes, og
- disse gjennomsnittsverdiene skal i samsvar med artikkel 17 brukes til å påvise samsvar med god kjemisk tilstand for grunnvann.

Med forbehold for nr. 2.5 skal medlemsstatene utarbeide et kart som viser grunnvannets kjemiske tilstand med følgende fargekoder:

God: grønn

Dårlig: rød

Medlemsstatene skal dessuten angi med en svart prikk på kartet hvilke grunnvannsforekomster som har en vesentlig og vedvarende økende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer som følge av menneskelig virksomhet. Dersom tendensen snus, markeres det med en blå prikk på kartet.

Kartene skal inngå i forvaltningsplanen for vannregionen.

VEDLEGG VI LISTE OVER TILTAK SOM SKAL TAS MED I TILTAKSPROGRAMMENE

Følgende er en liste over regelverk som beskriver tiltak som skal tas med i tiltaksprogrammene i henhold forskriften § 25:

- i) forskrift om vannforsyning og drikkevann,
- ii) forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer,
- iii) forskrift om konsekvensutredninger,
- iv) forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav, herunder § 24,
- v) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12,
- vi) forskrift om plantevernmidler,
- vii) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 36

VEDLEGG VII KRAV TIL FORVALTNINGSPLANER I VANNREGIONENE

A. Forvaltningsplanene for vannregionene skal omfatte følgende elementer:

1. En generell karakterisering av egenskapene til vannregionen som påkrevd i henhold til forskriften § 16 og vedlegg II. Denne skal omfatte
 - 1.1 for overflatevann:
 - kartlegging av vannforekomstenes beliggenhet og grenser,
 - kartlegging av økoregioner og typer overflatevannforekomster innen vannregionen,
 - identifikasjon av referanseforhold for typene overflatevannforekomster,
 - 1.2 for grunnvann:
 - kartlegging av grunnvannsforekomstenes beliggenhet og grenser,
2. et sammendrag av vesentlige belastninger og virkninger av menneskelig virksomhet på tilstand i overflatevann og grunnvann, herunder
 - vurdering av punktkildeforurensning,
 - vurdering av forurensning fra diffuse kilder, herunder et sammendrag av arealbruken,
 - vurdering av belastninger på vannets kvantitative tilstand, herunder uttak,
 - analyse av andre virkninger av menneskelig virksomhet på vannets tilstand,
3. identifikasjon og kartlegging av beskyttede områder som påkrevd i henhold til forskriften § 17 og vedlegg IV,
4. et kart over overvåkningsnettverket som er opprettet for formålene i forskriften § 19 (og vedlegg V), og en presentasjon i kartform av resultatene av overvåkningsprogrammene utført i henhold til nevnte bestemmelser av tilstand i
 - 4.1 overflatevann (økologisk og kjemisk),
 - 4.2 grunnvann (kjemisk og kvantitativt),
 - 4.3 beskyttede områder,

5. en liste over miljømål fastsatt i henhold til forskriften for overflatevann, grunnvann og beskyttede områder, herunder særlig identifikasjon av tilfeller der §§ 10-13 er anvendt, samt tilhørende opplysninger som påkrevd,
6. et sammendrag av den økonomiske analysen av vannbruken som påkrevd i henhold til forskriften § 16 og vedlegg III,
7. et sammendrag av tiltaksprogrammet eller -programmene vedtatt i henhold til forskriften § 25, herunder måten miljømålene i vannregionen skal nås:
 - 7.1 et sammendrag av tiltakene som kreves for å gjennomføre regelverket i EØS-området for beskyttelse av vann,
 - 7.2 en rapport om praktiske skritt og tiltak truffet for å anvende prinsippet om dekning av kostnadene ved vannbruk
 - 7.3 et sammendrag av tiltak truffet for å oppfylle kravene i forskriften § 18,
 - 7.4 et sammendrag av kontrolltiltakene for uttak og magasinering av vann, herunder henvisning til registre og identifikasjon av tilfeller der det er gjort unntak i henhold fra forskriften kapitel 2,
 - 7.5 et sammendrag av kontrolltiltak vedtatt for punktkildeutslipp og annen virksomhet som påvirker vannets tilstand, i samsvar med forskriften § 25,
 - 7.6 identifikasjon av tilfeller der det er gitt tillatelse til direkte utslipp til grunnvann,
 - 7.7 et sammendrag av tiltak truffet med sikte på opphør av utslipp og utfasing av prioriterte stoffer,
 - 7.8 et sammendrag av tiltak truffet for å forebygge eller redusere virkningen av forurensningsuhell,
 - 7.9 et sammendrag av tiltak som er truffet dersom overvåking eller andre data tyder på at tiltaksprogrammet ikke er tilstrekkelig for å nå miljømålene i vannforekomsten,
 - 7.10 nærmere opplysninger om tiltak som anses nødvendige for å nå de fastsatte miljømålene,
 - 7.11 nærmere opplysninger om tiltak som er truffet for å unngå økning i forurensningen av marine farvann i samsvar med forskriften § 25,
8. et register over eventuelle mer detaljerte programmer og forvaltningsplaner for vannregionen som omhandler særskilte sektorer, spørsmål eller vanntyper, sammen med sammendrag av deres innhold,
9. et sammendrag av offentlig informasjons- og høringstiltak som er truffet, resultatene av dem og endringer i planen som følge av dem,
10. en liste over ansvarlige myndigheter i vannregionen,

11. kontaktpunkter og framgangsmåter for å få bakgrunnsdokumentasjonen og -informasjonen omtalt i forskriften § 27, og særlig nærmere opplysninger om kontrolltiltakene vedtatt i henhold til forskriften § 25 e) og g) og de faktiske overvåkningsdataene samlet inn i henhold til forskriften § 19 og vedlegg V.
- B. Den første ajourføringen av forvaltningsplanen for nedbørfelt samt alle senere ajourføringer skal dessuten også inneholde
1. et sammendrag av eventuelle endringer eller ajourføringer siden offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen, herunder et sammendrag av endringer av miljømål for i samsvar med forskriften §§ 10-13,
 2. en vurdering av framgangen som er gjort mot å nå miljømålene, herunder presentasjon i kartform av overvåkningsresultatene som dekker perioden siden forrige plan og en forklaring i forhold til eventuelle miljømål som ikke er nådd,
 3. et sammendrag av, og en forklaring av eventuelle tiltak i den tidligere versjonen av forvaltningsplanen som ikke er iverksatt,
 4. et sammendrag av eventuelle ytterligere midlertidige tiltak som er truffet i henhold forskriften § 25 på grunn av vansker med å nå miljømålene etter offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen.

VEDLEGG VIII PRIORITERTE STOFFER

Prioriterte farlige stoffer: 11 stoffer. Utslipp og annen tilførsel skal opphøre innen 2020.			A
Prioriterte stoffer: 22 stoffer			B
<i>Stoffets navn</i>	<i>CAS-nummer</i>	<i>EU-nummer</i>	
1) Alaklor	15972-60-8	240-110-8	B
2) Antracen	120-12-7	204-371-1	B*
3) Atrazin	1912-24-9	217-617-8	B*
4) Benzen	71-43-2	200-753-7	B
5) Bromerte difenyletere (deca BDE, octa BDE, penta BDE)	Ikke relevant	Ikke relevant	A
6) Kadmium og kadmiumforbindelser	7440-43-9	231-152-8	A
7) Kortkjedete klorparafiner (C10-13)	85535-84-8	287-467-5	A
8) Klorfenvinfos	470-90-6	207-432-0	B
9) Klorpyrifos	2921-88-2	220-864-4	B*
10) 1,2-Dikloreten	107-06-2	203-458-1	B
11) Diklorometan	75-09-2	200-838-9	B
12) Bis(2-etylheksyl)ftalat (DEHP)	117-81-7	204-211-0	B*
13) Diuron	330-54-1	206-354-4	B*

14) Endosulfan	115-29-7	204-079-4	B*
(alfa endosulfan)	959-98-8	Ikke relevant	
15) Fluoranten	206-44-0	205-912-4	B
16) Heksaklorbenzen	118-74-1	204-273-9	A
17) Heksaklorbutadien	87-68-3	201-765-5	A
18) Heksaklorcykloheksan (HCH)	608-73-1	210-401-2	A
(gamma-isomer, Lindane)	58-89-9	200-401-2	
19) Isoproturon	34123-59-6	251-835-4	B*
20) Bly og blyforbindelser	7439-92-1	231-100-4	B*
21) Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	7439-97-6	231-106-7	A
22) Naftalen	91-20-3	202-049-5	B*
23) Nikkel og nikkelforbindelser	7440-02-0	2311-111-4	B
24) Nonylphenoler	25154-52-3	246-672-0	A
(4-(para)-nonylphenol)	104-40-5	203-199-4	
25) Oktylphenoler	1806-26-4	217-302-5	B*
(para-tert-oktylphenol)	140-66-9	Ikke relevant	
26) Pentaklorbenzen	608-93-5	210-172-5	A
27) Pentaklorfenol	87-86-5	201-778-6	B*
28) Polyaromatiske hydrokarboner (PAH)	Ikke relevant	Ikke relevant	A
Benzo(a)pyren	50-32-8	200-028-5	
Benzo(b)fluoranten	205-99-2	205-911-9	

Benzo(g,h,i)perylene	191-24-2	205-883-8	
Benzo(k)fluoranten	207-08-9	205-916-6	
Indeno(1,2,3-cd)pyren	193-39-5	205-893-2	
29) Simazin	122-34-9	204-535-2	B*
30) Tributyltinn forbindelser	688-73-3	211-704-4	A
(Tributyltinn-kation)	36643-28-4	Ikke relevant	
31) Triklorobenzener	12002-48-1	234-413-4	B*
(1,2,4-Triklorobenzen)	120-82-1	204-428-0	
32) Triklormetan (Kloroform)	67-66-3	200-663-8	B
33) Trifluralin	1582-09-8	216-428-8	B*

Stoffer merket med * vurderes plassert i gruppen prioriterte farlige stoffer (A).